

Haber

Başbakanlık ve Millî Eğitim Bakanlığına Muhtıra Verildi

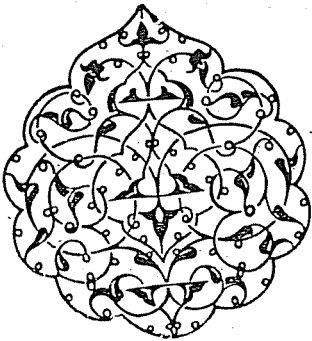
YÜKSEK İslâm Enstitüleri, bugün içerisinde bulunduğu şartlar muvacehesinde İslâmî ilimleri araştırma - inceleme yapabilecek statü ve malî imkanlardan mahrumdur. Kabiliyetli genç elemanların bu ilimler üzerinde ihtisas yapmaları mümkün olamamaktadır. Halen okutulmakta olan ders adedinin çokluğu, yüksek tahsilin gayesi olan araştırma ve incelemelerde bulunmayı imkansız kılmaktadır. Memleketimizde bütün yüksek okullar, hukukî statüleri bakımından teayyün etmiş veya bu çalışma içinde iken, Yüksek İslâm Enstitülerinin de içinde buldukları durumdan kurtarılması için Akademi haline getirilmesi zaruretî ortaya çıkmaktadır. Halen meslekî bakımdan sahasında en kaliteli elemanlarını yetistirmekte olan Yüksek İslâm Enstitülerinin Akademi haline getirilmesi neticesinde dünya çapında ilim adamları yetistiren birer müessese haline gelecekleri şüphesizdir.

Yüksek İslâm Enstitülerinin, Akademi olmaları için statü ve programları üzerinde aylardan beri çalışmakta olan Federasyonumuz, aşağıda bazılarını sıralayacağımız gerekçelere binaen bu müesseselerin mutlaka akademi haline getirilmesinin şart olduğuna inanmış bulunmaktadır.

Mevcut Yüksek İslâm Enstitülerindeki Öğretim üyeleri ile Türkiye Üniversitelerinden ve yurt dışından temin edilecek öğretim üyelerinden öğretim kadrosu kurulması mümkün olan bu müesseselerin, bugün akademi haline gelmelerine mani hiç bir sebep mevcut değildir.

Yüksek İslâm Enstitülerinin Akademi haline gelmelerinde getireceği faydaların bir kısmı şunlardır:

1 — Asrımız, ihtisas asrıdır. Bu asrıda yüksekme ve ilerleme pratik bilgilerle değil, ilmi metodlarla hareket et-

mekle mümkündür. Bu da, ilim disiplini verebilecek kafaları yetiştirecek müesseseleri kurmakla olur. Bu müesseselere giden yol ise ihtisastan geçer. Bu da ancak Akademi veya fakültelerde mümkün olur. Yüksek İslâm Enstitülerinin Akademi haline getirilmeleri, memleketimiz için bu disiplini almış münevver din adamlarının yetiştirmesini sağlayacaktır.

2 — Bugünkü şartlar muvacehesinde Yüksek İslâm Enstitüleri mezunları dış memleketlerde herhangi bir konu üzerinde doktora yapma imkanından mahrumdur. Akademi haline gelmesi ile bundan böyle bu müesseselerden mezun olanlar da Türkiyedeki diğer Akademi veya Üniversite mezunları gibi doktora için yurt dışına gidebileceklerdir.

3 — İmam-Hatip Okulları, İlk Öğretmen Okulları ve diğer orta öğrenim müesseseleri için kaliteli öğretmenlerin yetişmeleri sağlanmış olacak, Diyanet, Evkaf ve Kütüphanelere mütehasıs elemanlar yetişecektir

4 — Mevcut statüye göre Yüksek İslâm Enstitüleri mezunları ancak kendi müesseselerinde tez verme imkanına sahiptirler. Üstelik Türkiye de hiç bir ilim müessesesinde görülmeyen satatü gereğince ve iki sené başarı ile öğretmenlik yaptıktan sonra bu tezi vermek için imtihana girmeye hak kazanıyorlar. Tezlerini verebilenler de ancak doktor olabiliyor ve ondan sonra hiç bir ilim payesi alamıyorlar. Halbuki akademi olması halinde bu mahsurlar ortadan kalkarak nor-

mal ilim müesseselerinde olduğu gibi Akademi mezunları da doktoralarını mütakip profesörlüğe kadar bütün ilmi payeleri alabilecek ve dünya ilim alemince tanınacaktır.

5 — Yüksek İslâm Enstitüleri bugün kıt malî imkânlar içinde bocalamakta, yeterli ilmi çalışmaları yapmamakta ve neşriyatta bulunmamaktadır. Akademi haline gelmesi ile daha geniş malî imkanlarla kavuşacak ve bu günkü mahsurlar ortadan kalkacaktır.

Bunlara benzer daha bir çok faydalar mülahazasıyla Yüksek İslâm Enstitülerinin "İslâmî İlimler Akademisi" haline getirilmesinin zaruretiñe inanmaktayız.

Ayrıca hazırlanan kanun tasarısı da haziran ayı içinde meclise sevkedilecektir.

**TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU
GENEL BAŞKANI
CAHİD BALTACI**

FEDERASYONUMUZUN
MEVLİD KANDİLİ
TEBRİĞİ

AZİZ TÜRK MİLLETİ

Bir yıl önce Ortadoğu'da Müslüman kardeşlerine karşı vahşice saldıran Yahudi, bir senedir senin ilk kuben olan Mescid-i Aksa'yı zincire vurduğu gibi, vahşetin yıl dönümünde aynı vahşiliğini bir daha tekrarlamış bulunmaktadır. İslâm'ın ve insanlığın en vahşi düşmanı olan Yahudi Milletine karşı kalbinde dîni bir vazife olarak sakladığın buğzu, gücün yettiği nisbette fiili duruma getirilen

de yine dîni vazifendir. Bu vazife şuuru altında İslâm ve İnsanlık düşmanı Yahudi'ye karşı elele vermeli ve mücadeleye girmelisin. Güzel Türkiyemizin bir kısmını dahi haritaları içine alarak kendilerinden sonraki nesillerini de aynı idealle yetiştiren bu küstahlara gereken dersi vermenin, senin aslı vazifen olduğunu unutmamalı ve çocuklarına da Yahudi düşmanlığının dîni bir vazife olduğunu telkin etmekten geri durmalısın.

Filistin'de binlerce masum insan canına kıyan, yurtlarından eden ve Türkiyemizin de iktisâdî hayatını sömürerek senden kazandıklarını kardeşlerinin katli için Filistin'e gönderen bu hainlere karşı Yahudilerden alış-veriş keserek millî bir boykota girmen, vatan ve milletinin selâmeti için zarûridir.

AZİZ MÜSLÜMANLAR

Geçen sene olduğu gibi bu yılda Mevlid kandilini matem havası içinde idrak ediyoruz ve bütün Müslümanların mateminin acısını kalbimizde duyuyoruz. Hz. Muhammed (S.A.V.) nin doğum gününe rastlayan bu matem günlerinin sona ermesi ve mutlu Mevlid kandillerinin gelmesi için bütün dünya Müslümanlarını birliğe ve Yahudi Emperyalizmine son vererek, ilk kiblemiz Mescid-i Aksa'yı kurtarmağa davet ediyoruz.

**TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU
GENEL BAŞKANI
CAHİD BALTACI**

Sorumuz Söylüelim

Suallere Cevaplar

Hazırlayan:
GAZİ MERT

● — M. ABDUH ve FAİZ

Çorum'dan sayın Mehmet AKSOY: «Cemâleddin-i Afgâninin talebesi Muhammed Abdüh'un zarûret şartıyla fâizi helal kıldığı yâni faizle para alınabileceğine fetvâ verdiği söyleniyor. Doğru olabilir mi? Buradaki zarûret'in ölçüsü ne olabilir?»

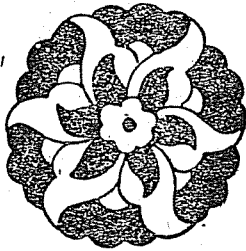
İslâm'da, zarûret karşısında haram diye birşey kalmaz. Bu hakikat mecelle'de "Zarûretler haram olan şeyleri mubah kılar" maddesiyle hülâsâ edilmiştir. Binaenaleyh, ortada zarûret mes'alesi bahis mevzuu olunca, fetvâyı Mısır Müftüsü Muhammed Adüh'un veyahut bizzat Cemâleddin-i Afgâninin vermiş olmasının hiçbir ehemmiyeti yoktur. Çünkü yukardaki arzettiğimiz kâide istisnâsı olmayan umûmî kâidelerdendir ki; Müslümanın diyen herkesin bunu bilmesi lâzım'dır. Ancak sizin de sorduğunuz gibi zarûret mes'alesini sınırlandırmak mühim bir mes'eledir.

Birşey bir parça lâzımdır diye hemen zarûret hükmünü vermek doğru değildir. Zarûretler çok defa ölümle ölçülürler. Mesele: Açlıktan ölmek için ölmeyecek kadar domuz eti, lâşe gibi şeylerin yenilebileceğini; susuzluktan ölmek için ölümü önleyecek kadar kan veya içki nevelerinden bir şeyin içilebileceğinin câiz olduğu pek çok fıkıh kitaplarımızda mukayyedir.

Bu arada şunu da arzedelim ki; "Zarûretler ancak kendi miktarlarında tayin olunurlar." Yâni; Zarûret var diye haram olan şeyden karnını doyuracak derecede yiyip-içmek mubah olmaz. O haram'ın ancak ölümü önleyecek bir-iki lokmasıyla, bir-iki yudum içkisi mubah olur. Fukahamız umûmî belvâ hâlini alan yâni herkesin başına gelen ve korunulması güç olan şeyleri de zarûretten saymışlardır.

Bizce fâiz muamelesi ancak şu sûretle câiz olabilir: Farzediniz ki; Kışın en şiddetli ânında, Anadolu'nun ücra bir köyünde fakir bir ailenin evi yıkılmış.. Kendisine mâli yardımda bulunabilecek bir tek komşusu da yok.. Fakir âile, çocuklarının hayatını ölümden kurtarmak için fâiz muâmesi yapmaktan başka çare de bulamıyor... İşte buna Allahûâlem zarûret hükmü verilir ve muâmele câiz olur.

Eğer sorunuzda bahsettiğiniz gibi Muhammed Abdüh buna benzer bir zarûrette faize fetva vermiş ise, bunu faizle para alınabileceği manasında anlamamak lâzımdır. Çünkü İslâm'da fâiz haramdır ve bu; el-Bakara Suresi, âyet: 275-276-278, Al-i İmrân Suresi âyet: 130; En-nisa suresi, âyet 161; er-Rûm suresi âyet 39 ile ve pek çok Hadis-i Şeriflerle sâbittir.

● — SADAKA-İ FITİR, KURBAN ve ZEKÂT :

Rize'den sayın Abdülkerim SARAÇOĞLU: «Sadak-i Fitrın Kurbanın ve Zekâtın nisabları ne kadardır?»

Sadaka-i Fitrın, Kurban'ın ve Zekâtın nisablarının ne kadar olduğu Mecmuamızın Yıl: 1, sayı: 8, Mart 1968 Hukuk Bölümünde İst. Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu ve A. Ü. İlahiyet Fakültesi doktora talebesi bir arkadaşımız tarafından mufassal şekilde anlatılmış, ayrıca: Yıl: 1, Sayı: 5, Aralık 1967 Sorunuz Söyleyelim sahifesinde de bir bayan okuyucumuza verdiğimiz cevapta zekât'ın nisabı hakkında geniş izahat vermiştik.

Mecmuamızın 5 ve 8. sayılarına bakmanız şâyan-ı tavsiyemizdir.

● — MOTİFLERİMİZ

Eskişehir'den sayın Osman SAYARSOY: «İslâm Medeniyeti mecmuasının kapağındaki ve iç sayfalardaki motifler'e dikkat ediliyor mu? 6 köşe olup ta İslâm Düşmanı Yahûdilerin arması olacağına 8 köşe olsa da Câmideki Allah, Peygamber ve Hülefâ-i Râşidini temsil etse olmaz mı?»

Hasasiyetinizi tebrik ederiz. Her islâmî Meselede hassas olmak takdir-i şâyandır ve dinî bir vazifedir. Yalnız bu hassâsiyet, her şeye septik (şüpheli) nazarlarla bakmayı gerektirmez. Zira; hoşgörülük ve iyi niyet de İslâmî vazifelerdendir. Müslüman her zaman ve mekânda daimâ insanların kötü ve eksik taraflarını değil, iyi taraflarını da görmeğe memur insandır. Mukaddes Kitâbımızdaki şu âyet-i kerime bunu en güzel şekilde dile getirmektedir: ««Senin için hakkında kat'î bilgi olmayan şeyin ardından gitme.» (El-İsrâ, s. 36).

Peygamber efendimizin bir çok Hadis-i Şerifleri de bu meseleyi bütün cephesiyle aydınlatmaktadır. Bir Hadis-i Şerif'te: «Muhakkak ameller niyetlere göredir!..» buyrulmaktadır.

Bu husus, Mecelle-i Ahkâm'ı adliyyemizde de şöyle ifadesini bulmuştur: «Bir şeyden maksat ne ise hüküm ona göredir!..»

Mecmuamızda kullanmış olduğumuz motiflerin bazılarının 6 köşeli olması, hiç bir kötü düşüncenin mahsulü değildir. Motifler sadece mecmuamızı süslemek gayesiyle kullanılmaktadır.

Yüce Allahımızın K. Kerimde lanetlediği Yahûdî milletine düşman olmak, dinî vazifelerimizdendir.

Birçok mahrumiyetler içerisinde İslâmın ilmini tahsil eden ve hayatlarını o dâvaya hasreden kimselerden şüphe etmek doğru olmasa gerek. Kaldı ki her 6 köşeli olan şey, mutlaka Yahûdî sembolü değildir. Öyle olsaydı geometriden altıgeni çıkarmak, ecdâd yâdigârı camilerimizdeki altı köşeli motifleri kaldırmak icap ederdi ki böyle bir durum İslâmın ruhuna mugâyır olsa gerektir.

İslâma karşı gösterdiğiniz hassasiyetinizin devamını temenni eder, en küçük kusurlarımızda bizleri ikaz etmenizi dileriz.

● — CAMİ YAPTIRMAK

Malatya'dan sayın Mehmet S. SELÇUK: «Bir kimse İslâmiyyetin hakarete uğradığı, Müslümanların birliğinin bozulduğu bir devirde Vahdeti te'mine, Emribilmağrûf - Nehyanilmünker yapmaya yarayacak bir parayı Câmî yaptırmak için harcasa Ahmaktır, Aptaldır.» Yukarıdaki düşünce doğru mudur?

Bu hususta müracaat ettiğimiz pek çok âlimler çeşitli fikirler serdettiler. Bir kısmı tamâmen doğruluğuna hükmetti. Bazıları doğru olmayacağı fikrinde birleşti. Her ne kadar Necip Fazıl'ın öncülüğünü yaptığı 1. Grup: «Bundan daha doğru bir cümle olamaz» diyorsa da biz bu fikre tamâmiyle iştiyak etmiyoruz. Birlik ve beraberliğe daha çok muhtaç olduğumuz bir devirde yapılan iyi işler için bir-birimizi kötülemeğe hakkımız yoktur. Her ne suretle olursa olsun, Câmî yaptıran bir kimseye Ahmaktır, Aptaldır diyemeyiz. Allahın Resûlü zor şartlar altında da olsa bir yere ayak bastığı anda oraya bir mâbed yaparlardı. Onun yolunda gitmeye çalışan insanlara Ahmak ve Aptal tâbirini kullanmak doğru olmasa gerektir. Esasen camî yaptırmak da Emribilmağrûf Nehyanilmünker içine girmektedir.

Bugün için Müslümanların vahdetini (birliğini) temin edecek camiden başka müessir bir irşat yeri tasavvur edemiyoruz. Herşeyden önce Caminin kıymetini, hikmet-i meşrûiyetini bilmek lâzımdır. Düşününüz!... 5 vakit namazda, Müslüman halkı Cuma ve bayram günleri gibi camiye toplayabilsek ve onlara tam bir İslâmî şuur verebilsek, hiç bir neşir vasıtasının yapamayacağı cemaatlaşma şuurunu ve toplu hareket ruhunu aşlamış olmaz mıyız?

Bugün sorunuzda bahsettiğiniz kimse, kalkıp da koskoca Bayezit - Sultan Ahmet - Süleymaniye - Selimiye...nın hemen yanına camî yaptıracakım diye iddiada bulunmaz herhalde... Ve hiçbir akıl ve iz'an sahibi kimsenin; «Mabetsiz şehir yaptık!...» diye öğünen bir zihniyeti tepetaklak ettirmek için mabetsiz şehirlere, bilmem kaç bin nüfuslu köylere camî yaptıran kimseye Ahmak, Aptal demeye hakkı olmasa gerektir.

Ama Müslüman, zamanın ihtiyaçlarına göre hareket etmeğe de mecburdur. Bunu inkâr etmiyoruz. Yüzelli yıldan beri millî bünyemizde devam eden insafsız yıkımlar, neslimizi ruh kökünden ayıran, kafasını bomboş, havaî şeylerle dolduran idealsiz, fikirsiz, şuursuz bir gençlik yetiştirmek için uğraşan millî kültür yoksunlarının bilmesi ve hal çaresi için istikbalin isimsiz kurumlarının yetiştirmek için Bağdat, Endülüs medreseleri, İstanbul'da Fâti'h'in ve diğer hükümdarların inşa ettikleri bugünün Üniversitesi mesâbesinde olan medreseleri, Selçukluların Konya'daki medreseleri ve nihayet Mısır'ın Ezheri gibi gerçek İslâmî okullar açması ve daha birçok sosyal hizmetlerde bulunması lâzımdır. Bunu kabul etmekle beraber Camî yaptıran kimseye Ahmak ve Aptal demeye ve dedirtmeye dilimiz varmıyor, gönüllümüz razı oluyor.

Laiklik maskesi altında lâikliğin tepetaklak etildiği bir cemiyette Müslümanlar, emribilmağrûf,

Nehylanilmünkerin şuuruna ermeden Cami yaptır-
ran bir kimseye Ahmak, Aptal diyerek, ikisini bir
arada mecedemez, onun münakaşasını yapmakla
vakit keybederse bu memleketin yaşadığı çorak ve
kurak devirleri bilen yurtseverlerin ümidi kırılır ve
bu davaya en küçük bir sempatisi olan herkesi kah-
reder. Güçlü kalmak, birlik olmakla mümkündür.

● — KÖPEK SATMAK

Konya'dan sayın Yusuf İŞİCİK: «Hadis-i Şerifte kö-
pek satmak men edilmektedir. Pekâlâ; fev-
kalâde kabiliyet derecesine ulaştırdığı köpeği
satması da bir insana yasak mıdır?»

Köpeğin satışı ekser-i ülemâya göre yasaktır.
Bunu Ebu Mes'ud-u Ensârî (R.A.)den rivayet edilen
şu Hadis-i Şerif açıkça göstermektedir: «Resûlullah
(S.A.V.) köpeğin kıymetinden, fâhişenin mehrinden
ve kâhinin gelirinden nehîy buyurmuştur.»

Evet!... Köpeğin kıymeti ibâre-i nâss ile satışı
da delâleti ile haramdır. Hadis; öğretilmiş ve öğre-
tilmemiş, kezâ edinilmesi caiz olan ve olmayan bü-
tün köpeklere şâmilidir. (Büluğul Meram

Ebu Zübeyr (R.A.)dan rivâyet olunmuştur. De-
miştir ki: «Cabir (R.A.)e kedi ile köpeğin satış be-
delini sordum: — Peygamber (S.A.V.) bundan men
etti» dedi. Müslim ve Nesâî tarafından rivayet edi-
len bu Hadis-i Şerif'in sonunu Nesâî (Yalnız av kö-
peği müstesnâ) diye rivayet etmiştir.

Esâsen av köpeği edinmek, edinenin ecrinden
hiç birşey kaybetmeksizin câizdir. Bu hususta Pey-
gamber (S.A.V.) şöyle buyurmuştur: «Bir kimse,
av köpeği müstesnâ, bir köpek edinirse, her gün
için ecrinden iki kîrat azalır». Bazıları bu iki kî-
rat'ın biri gündüz, biri geceye ait sevaplardır» de-
miş,, diğer bazı ülema da: «Biri farz'a diğeri nâfi-
leye aittir» mütalaaşında bulunmuşlardır.

Yukarıda bahsettiğimiz Ebu Mes'ud hadisinde
nehîy buyrulmasına rağmen Atâ ve Nehâî gibi iki
büyük İslâm âliminden av köpeğinin satılabileceğine
dair rivayet vardır. Bunları delilleri; Resulluah (S.
A.V.)ın av köpeğinden maada köpeklerin kıymetini
almaktan men ettiğini bildiren ve Câbir (R.A.) ta-
rafından rivâyet edilen Hadis-i Şeriftir. Mezkûr Ha-
disi; İmam-ı Nesâî, mütemed râvilerden tahric et-
miştir.

Hanefiler ve Mâlikî mezhebinde olan bazı âlim-
lere göre ise her nevî köpek satılabilir. Zira köpek
kendisinden av ve bekçilikte istifade edilen bir hay-
vandır.

● — DIŞ DOLGUSU

Schweiz (İsviçre)den sayın Arif ERGÜNAY: «Diş-
lerin içine mecbûren yapılan dolguların boy
abdestine herhangi bir mahzuru var mı?»

İslâmiyette «Zarûretler haramları mubah kılar»
kâide-i umûmiyesi vardır. Bunun için mecbûren ya-
pılan diş dolgularının boy abdestine herhangi bir
mahzuru yoktur.

Ancak sorunuza daha tatminkâr cevap verebil-
memiz için konuyu enine-boyuna incelememiz icap
eder.

İslâm âlimleri tarafından; meydana gelmesin-
de zarûret ve altının ıslatılmasında meşakkat bulu-

nan bir sebeble bir yer ıslanmazsa, gusl abdestinin
kabul olacağı açıkça bildirilmiştir.

Yine zaruret ile yaptırılan dolgu ve kaplamanın
altına su geçmemesinin de af edileceği İslâm âlim-
leri tarafından beyan edilip açıklanmıştır.

Ancak bazı âlimlerin beyanına göre zarûretsiz
olarak yapılan diş dolgularının altlarına su geç-
meyince Hanefî Mezhebinin kâidelerine göre gusl
abdestinin caiz olmaması icap eder. Onların ileri
sürdüklerine göre; Gusl abdesti alırken, dişlerin
arasının ve diş çukurunun ıslanması lâzımdır. Ve bu
bizce, normal şartlar altında da böyledir. Yani Ha-
nefi Mezhebinde olan kimse gusl abdesti alırken
ağzını ve dişlerinin arasını ve diş çukurlarını ıslat-
ması lâzımdır. İşte bu hakikate binaen bazı âlimler,
zaruret olmadan, keyfi olarak yaptırılan dişlerin
kaplama ve dolgularının altlarına su geçmediği için
bunları yaptırılanların gusl abdesti sahih olmuyor»
diyorlar.

Bu iddiada bulunanların delilleri: Misbâhul Fel-
âh, Mecmua-i Zühdiyye, Halebî, Dürrülmuhhtar, Me-
râkıl-felâh, Hilye, Fethülkadir... gibi fıkıh kitapla-
rında bulunan; ve özet olarak şu mealde olan söze
binaendir: «— Herhangi bir şey diş kovuğunu dol-
durmuş olur da yıkanıldığı zaman altına su geç-
mezse, gusl abdesti tamam olmaz... Gerek çok, ge-
rek az dişlerin arasında kalan yemek kırıntısı katı
hamur gibi olup, suyu geçirmezse, gusl'e manidir.
...Dişlerin arasında kalan yemek artıkları sert olup
ta altlarına su geçmezse, gusul câiz olmaz vs.»

İşte zarûretsiz olarak diş kaplamaya muhalif
olanların delilleri bunlardır. Ve yine bunların ifade-
sine göre, böyle bir diş dolgusu bulunan Hanefî mez-
hebine mensub bir kimse, gusl abdesti alırken Şafii
Mezhebinin taklit etmesi lâzımdır. Çünkü Hanefî mez-
hebinde farz olan ağız yıkamak Şafii mezhebinde
yoktur.

Bugün; bu iddiada bulunanların iddiaları «Diş
dolgusu caiz'dir» diyen âlimlerimiz tarafından misal-
lerle çürütülmüş gibidir. Memleketimizde adedleri
çok mahdud olan İslâm âlimlerimizden aldığımız ce-
vaplar Diş dolgularının câiz olacağı merkezindedir.
Bu hususta Diyânet İşleri Reisliğimizin bir de fet-
vası vardır.

Sebülürreşat mecmuası C: 1, sahife 327'de özet
olarak şöyle denilmektedir: «...Hem İmam-ı Azam
ve hemde İmam-ı Muhammed ve Ebû Yûsufa göre
diş doldurmak mes'elesi bir zarûrettir ve zarûreti
defi' lâzımdır. Bütün filâh kitaplarında gayet açık
olarak beyân edildiğine göre, gusulde vacip olan ci-
het meşakkatsiz yıkanması mümkün olan mahalli
yıkamaktır. Zaruret ve meşakkat olmadıkça suyu
mahalline isal şarttır. Fakat zarûret ve meşakkat
bulunursa mahalline suyu isal şart değildir. Bu kâi-
deye göre diş mes'elesinde zaruret ve meşakkat var-
dır!»

Size tam ve kat'i bir fikir verebilmek için muh-
terem hocalarımızdan Ahmet Davudoğlu ve Ömer
Nasûhî Bilmen'in de diş dolgularının câiz olacağına
fetvâ verdiğini bildirir, münasebetlerimizin devâ-
mını bekleriz.

● — ALACAK PARALARIN ZEKÂTI

Gaziantep'ten sayın Ahmet AYAZ: «Benim 60 bin lira param var. Fakat paramın 55 bin'i dışarıda veresiyedir. Yalnız kasamda 5 bin lira var. Ben zekât için 60 bin lira üzerinden mi, yoksa 5 bin lira üzerinden mi hesaplayıp zekâtımı vereceğim? Beni aydınlatmanızı rica eder başarılar dilerim.»

Eğer veresiye olarak verdiğiniz 55 bin lirayı alacağınızdan eminseniz, yani borç para verdiğiniz kimseler bu paraları inkâr etmiyorlarsa; paranızın zekâtını 60 bin lira üzerinden vermeniz icap etmektedir. Yok eğer; alacaklı olduğunuz kimseler borçlarını inkâr ediyorlarsa ve siz onu isbat ederek alma imkânından mahrumsanız zekâtınızı 5 bin lira üzerinden vermeniz lâzımdır.

Sorunuza göre dışarıya borç olarak verdiğiniz kimselerden paranızı alabileceğiniz anlaşılmaktadır ki; bu durumda zekâtınızı 60 bin lira üzerinden vermeniz lâzımdır. Ancak bazı okuyucularımız alma imkânı olmayan paraların zekâtının ne olacağı hususunu sormaktadırlar ki, sizin şahsınızda onlara vereceğimiz cevap ta şudur:

Seneierce inkâr edilip beyyine ile isbâtı mümkün olmayan alacaktan dolayı bu inkâr edilen seneler için zekât lâzım gelmez. Fakat bilâhare ikrar ile veya beyyine ile sâbit olup tahsil edilse, bu sübût ânından itibaren zekâta tâbi olup aradan bir sene geçince zekâtı lâzım gelir. Eğer mal sahibinin zekâta tâbi başka malı varsa, o zaman bunların zekâtı ile beraber o elde edilen malların da zekâtını vermek icap eder. Bir sene geçmesi beklenilmez.

İmam-ı Şafii ve İmam-ı Züfer'e göre; bu gibi malların geçmiş seneleri için de zekât lâzım gelir. Çünkü mülkiyeti mevcuttur.

Daha geniş bilgi için bu sayımızın Hukuk bölümünü okumanızı tavsiye ederiz.

Hoşça kalınız..

NOT: Bir önceki sayımızın Sorunuz Söylüelim sahifesinde bazı yanlışlıklar olmuştur. Şöyle ki: İskenderun'dan Günay Dulkar hanımefendiye verdiğimiz cevabın dipnotları çıkmamıştır. Dipnotlar şöyle olacaktır:

- (1) el-Cassas, Ahkâm'ül Kur'an, C: 3, sh. 359.
- (2) Buhârî, C: 6, sh: 159.
- (3) Müslim, C: 1, sh: 159.
- (4) Hasan el-Benna, el-Mir'etül-Müslime sh: 19.
- (5) Müslim, c: 1, sh: 327
- (6) Suret'ül-Hicr; ayet 24.

İstanbul, Bakırköy'den Ahmet Yıldırım; Konya'dan M. E. Erer, İzmir'den Hüseyin Toksöz, Kayseri'den imzasını okuyamadığımız okuyucumuz ve Ankara'dan İlyas Toygar'a verdiğimiz cevapta bazı paragraflar sahife yetersizliğinden çıkarılmış; dipnotlar yanlış sahifeye yazılmış ve 3 numaralı dipnot yazının aslındaymiş gibi gösterilmiş; Sorunuz Söylüelim klipesinin konması unutulmuştur.

Düzeltilir, okuyucularımızdan özür dileriz.

Gördüklerim

*Secdezen kalkmayan başları gördüm,
Utançtan eriyen taşları gördüm,
Açıldı ruhumda bir engin perde,
Gece Allah diyen kuşları gördüm...*

MUHSİN İLYAS SUBAŞI